

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Irena LIPOWICZ

Warszawa, 18.10.10

RPO-637036-II/09/MWa

00-090 Warszawa Tel. centr. 22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 22 827 64 53

Pan
Marek Biernacki
Przewodniczący Komisji
Administracji i Spraw
Wewnętrznych
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

Uprzejmie informuję, iż Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie artykułu pt. „Służba poza kontrolą”, opublikowanego w Dzienniku Gazecie Prawnej z dnia 16 grudnia 2009 r. podjął z urzędu sprawę nadzoru nad czynnościami operacyjnymi podejmowanymi przez wywiad skarbowy.

W artykule tym Szef Sejmowej Komisji ds. Służb Specjalnych wyraził opinię, iż „wielkim problemem jest to, iż nad wywiadem skarbowym nie ma żadnej skutecznej kontroli parlamentarnej”. Uzasadnione jest to faktem, iż departament wywiadu skarbowego, jako jedyna służba nie podlega speckomisji. Kontroluje go bowiem sejmowa komisja finansów publicznych, której posłowie najczęściej nie posiadają certyfikatu dostępu do tajemnic państwowych. W praktyce, przekreśla to możliwość uzyskania wiedzy od wezwanego przez nich szefa wywiadu skarbowego. Ze względu na to, iż nie ma kontroli, nie jest znana ani liczba rozpracowań operacyjnych prowadzonych przez wywiad skarbowy, założonych podsłuchów, ani efekty pracy tej służby. W przedmiotowym artykule stwierdzono również, iż brak parlamentarnej kontroli jest ogromnym błędem, który może rodzić poważne nadużycia w tej służbie, i luką w naszej demokracji. Ze strony projektodawców wyszło zaś zapewnienie, iż lukę tę wypełni projektowana ustawa o czynnościach operacyjnych.

Jednakże analiza rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2915), dotyczącego m.in.

zapewnienia merytorycznej i efektywnej kontroli sądu i prokuratora nad czynnościami operacyjnymi organów ścigania, zobowiązania Prokuratora Generalnego do przedstawiania Sejmowi corocznej informacji o liczbie ustawowo dozwolonych czynności ingerujących w prawo obywatela do prywatności przez poszczególne służby, wprowadzenia do systemu prawa instytucji "zgody następczej", który wpłynął do Komisji w dniu 31 marca 2010 r., a który w dniu 28 kwietnia 2010 r. skierowano do Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, z zaleceniem zasięgnięcia opinii Komisji do Spraw Służb Specjalnych, Komisji Nadzwyczajnej do spraw zmian w kodyfikacjach, Komisji Obrony Narodowej oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, nie przewiduje stosownych zmian w zakresie parlamentarnej kontroli nad wywiadem skarbowym.

W związku z powyższym, mając na względzie ochronę praw i wolności obywateli w szczególności prawo do obrony, prawo do rzetelnego procesu do prywatności, do wolności i ochrony tajemnicy komunikowania się, uprzejmie pragnę przedstawić Panu Przewodniczącemu swoje uwagi w tym zakresie stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.) z prośbą o stanowisko w tym zakresie.

Łączę wyrazy szacunku

Jana Jipowicz